

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

освітній рівень

магістр

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність
(спеціалізація)

053 Психологія

освітня програма

«Психологія»

тип дисципліни

обов'язкова

Київ 2024

Робоча програма з педагогічної практики для студентів спеціальності 053
«Психологія» на 2024-2025 навчальний рік.

Розробники: Дробот Ольга Вячеславівна, доктор психологічних наук, професор
кафедри психології, філософії та суспільних наук Навчально-наукового
гуманітарного інституту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та
суспільних наук

Протокол №2 від 09.09.2024 року

В.о. завідувача кафедри психології, філософії та суспільних наук О.В. Дробот

Погоджено:

Гарант освітньої програми

I. М. Біла

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	
Кількість кредитів:	6
Загальна кількість годин:	180
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1
Семестр:	2
Тижневе навантаження (год.):	
Аудиторне:	
Самостійна робота:	
Форма підсумкового контролю:	залік
Мова навчання:	українська

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kaf_psp@tnu.edu.ua.

Характеристика педагогічної практики

Відповідно до "Державного стандарту освіти" в Україні обов'язковим елементом освітньо-професійної підготовки студентів навчальних закладів усіх рівнів акредитації є практична підготовка. Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки спеціалістів в вищих навчальних закладах і проводиться на оснащених відповідним чином базах навчальних закладів, а також на сучасних підприємствах і організаціях різних галузей господарства, освіти, охорони здоров'я, культури, торгівлі і державного управління.

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти (другого (магістрського) рівня) Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського є важливою сполучною ланкою між теоретичною та практичною підготовкою випускників до можливої безпосередньої самостійної роботи у навчально-виховних закладах. Відповідно до навчальних планів вона організовується на першому році навчання рівня вищої освіти «магістр». Програма практики укладена відповідно до вимог чинного законодавства, наказів в.о. ректора Університету, «Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти ТНУ ім. В.І. Вернадського», розпоряджень директора ННП.

Під час практики студенти-магістранти отримують можливість здобути практичні навички проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять, застосовуючи отримані знання з різних галузей психології та новітні методичні розробки.

В основу змісту і структури педагогічної практики магістрів покладені наступні принципи:

- єдності та взаємозв'язку теорії і практики (можливість практичного застосування теоретичних знань);
- дослідницького підходу до діяльності (можливість досліджувати соціально-педагогічні та психологічні проблеми відповідно до особливостей і потреб соціальних структур, які виступають в якості бази практики);
- диференційного підходу (можливість вибору об'єкта практики відповідно до інтересів, нахилів і здібностей студентів, що сприяє професійному становленню майбутніх фахівців);
- реалізації творчого потенціалу (можливість самостійно використовувати отримані під час практики результати).

2. Мета та завдання практики

Головною метою педагогічної практики є забезпечення особистісної готовності студентів-магістрів до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань про теоретико-методологічні аспекти педагогічної діяльності, принципи її організації та форми проведення.

Виступаючи в якості інтегрального фактору між професійним навчанням та самостійною професійною діяльністю майбутніх фахівців, педагогічна практика вирішує декілька важливих завдань.

Основні завдання виробничої практики (педагогічної):

1. Стимулювання та мотивування до практичного використання отриманих у процесі навчання теоретико-методологічних знань.

2. Надання умов для оволодіння навичками практичного застосування методологічних та методичних принципів організації та побудови ефективної викладацької діяльності.

3. Забезпечення можливості практичної реалізації знань з методики викладання у вищій школі.

4. Формування навичок ефективного педагогічного спілкування і взаємодії, з урахуванням психологічних особливостей студентського віку.

5. Мобілізація особистісного потенціалу застосування новаторського підходу до викладацької діяльності, набуття навичок та умінь ретроспективного аналізу результатів здійсненої праці.

6. Створення умов для повноцінної реалізації можливостей навчального процесу, творчого спілкування із професорсько-викладацьким складом, участі у науково-практичній діяльності ВНЗ.

7. Розвиток педагогічних умінь та здібностей, активізація ресурсів особистісного самовдосконалення та професійної саморефлексії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати наступними **компетентностями**:

Очікувані програмні результати навчання (ПРН) дисципліни «Педагогічна практика» (за ОПП «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти):

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати наступними компетентностями:

ІК - Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 2	ПРН 7		
ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.			ПРН 8	
ЗК8. Здатність розробляти та	ПРН 8		ПРН 7	

управляти проектами.				
Фахові компетентності (ФК)				
ФК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.	ПРН 2			
ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.		ПРН 8		
ФК5. Здатність організувати та реалізувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.		ПРН 8		
ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.			ПРН 7	
ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.			ПРН 7	

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст педагогічної практики визначається програмою, а терміни і порядок проведення – навчальним планом випускової кафедри.

Перед початком педагогічної практики для студентів-магістрів проводиться установча конференція, на якій студентам роз'яснюється мета і завдання педагогічної практики, її порядок і зміст.

Повноцінна реалізація закладених в основу програм практик головних завдань передбачає проходження студентами 3-х послідовних етапів роботи: *початкового, основного, завершального*.

Магістрант повинен:

На початковому (установчому) етапі:

- бути присутнім на зборах по практиці;
- ознайомитися із програмою;
- отримати індивідуальне завдання (визначитися з дисципліною та темою) у керівника і узгодити з ним календарний план роботи на період проходження практики;
- індивідуальне завдання занести у щоденник практики.

На основному етапі (період проходження практики):

- якісно і повністю виконувати індивідуальне завдання;
- збирати й узагальнювати матеріал за даними практики;
- систематично доповідати керівнику практики про виконані завдання;
- вести щоденник практики.

На завершальному (підсумковому) етапі:

- підготувати звіт по практиці у відповідності до вимог програми практики;
- своєчасно здати у встановлений термін звіт по практиці на кафедрі.

Основним змістом педагогічної практики є активізація у магістрів потреби саморозвитку і самонавчання, здобуття навичок роботи із студентами різних курсів.

Реалізація змісту педагогічної практики спрямована на накопичення практичного досвіду та розвиток практичного інтелекту майбутніх фахівців.

Головним акцентом педагогічної практики є формування у студентів-магістрів вмінь і навичок педагогічної діяльності, оволодіння різноманітними методами і формами її здійснення, набуття досвіду викладацької роботи, опрацювання прикладних алгоритмів вирішення конкретних завдань, що виникають у педагогічній практиці.

4. Етапи реалізації практики

<i>Термін</i>	<i>Зміст роботи (завдання)</i>	<i>Зміст консультації викладача</i>
<i>I тиждень</i>	Вибір навчальної дисципліни, визначення її мети і завдань.	Допомога у визначенні теми обраної навчальної дисципліни.
<i>I тиждень</i>	Розробка студентом- магістром конспекту заняття.	Забезпечення необхідними методичними матеріалами для проведення аудиторних занять.

<p><i>II</i> <i>тиждень</i></p>	<p>Впровадження програми педагогічної роботи (читання лекцій, проведення семінарських занять). <i>Форма звіту:</i> пред'явлення керівнику конспекту лекцій, семінарів, практичних занять.</p>	<p>Інформування студента-магістра щодо засобів оптимізації форм і методів проведення педагогічної роботи.</p>
<p><i>III</i> <i>тиждень</i></p>	<p>Реалізація окремих елементів педагогічної роботи (контроль самостійної роботи студентів, перевірка індивідуальних завдань).</p>	<p>Надання поточного зворотного зв'язку щодо результатів реалізації окремих елементів проведеної студентом-магістром педагогічної роботи.</p>
<p><i>VI, V</i> <i>тиждень</i></p>	<p>Узагальнюючий аналіз проведеної педагогічної роботи. <i>Форма звіту:</i> отримання характеристики від методиста-керівника.</p>	<p>Допомога у здійсненні рефлексивного аналізу проведеної студентом-магістром педагогічної роботи.</p>
<p><i>VI</i> <i>тиждень</i></p>	<p>Складання звіту за результатами практики. <i>Форма звіту:</i> пред'явлення письмового звіту про результати асистентської практики.</p>	<p>Надання змістовної оцінки якості та ефективності проведеної студентом-магістром педагогічної роботи</p>

6. Методичні рекомендації

Повноцінна реалізація закладених в основу програми педагогічної практики змісту й основних завдань передбачає проходження студентами магістратури наступних *етапів роботи*:

1. Вибір магістром та погодженням з викладачем навчальної дисципліни у межах навчального плану, визначення теми лекції та практичного завдання.

2. Розробка плану-конспекту лекційних і практичних занять, (з розробкою необхідної кількості завдань для самостійної та індивідуальної

роботи, питань для модульного і підсумкового контролю).

3. Розробка конспекту лекцій з обраної навчальної дисципліни.

4. Розробка змісту і структури практичних (семінарських) занять із обов'язковим зазначенням необхідної для опрацювання літератури.

7. Форми і методи контролю

Студенти повинні вести щоденник з практики встановленого зразку, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст і який додається до звіту з практики.

Студенти-практиканти повинні строго дотримуватися режиму праці бази практики та виконувати свою роботу згідно індивідуального графіку та плану роботи.

Керівники студентської практики контролюють перебування студентів на базах практики (згідно графіку), дотримання ними плану роботи, наявність необхідної документації, якість виконаної роботи, науковість та адекватність методів роботи, ставлення до своїх обов'язків та дисциплінованість. Керівник від навчального закладу має право контролювати записи, занесені у щоденник практики.

Робота студентської групи та керівників практики, в свою чергу, контролюється завідувачем кафедри психології та педагогіки та відділом практики університету.

Форма звітності для виробничої практики - **диференційований залік**. При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників практики від університету та бази практики, результати захисту та характеристика на студента-практиканта. Студенти, які регулярно відвідували базу практики, виконали всі індивідуальні завдання, активно включились в роботу практикуючого психолога, якісно оформили звіт, вчасно його подали, а також отримали схвальну характеристику з бази практики, отримують позитивну оцінку. Студенти, що не виконали програму практики і отримали незадовільний відгук з бази практики або незадовільну оцінку при складанні заліку, направляються на практику вдруге в період канікул або відраховуються з навчального закладу. Оцінка з практики враховується наряду з іншими оцінками, які характеризують успішність студентів. Загальна оцінка за практику

– 100 балів.

Комісія на звітній конференції підтверджує чи не підтверджує отримані студентом бали. Результати складання заліків з практики керівник від навчального закладу заносить в залікову відомість і проставляє в заліковій книжці. Після завершення конференції керівник від навчального закладу здає заповнену відомість та всі матеріали практики в деканат для зберігання. Підсумки практики розглядаються на засіданні кафедри психології.

8. Вимоги до звіту

Звітність з практики:

1. Щоденник практики з вказівкою видів роботи, що виконувалася студентом.

2. Звіт студентів-практикантів, який передбачає висвітлення:

- основних напрямків діяльності закладу чи установи;
- особливостей професійної діяльності викладачів установи;
- плану роботи кафедри на рік;
- методичних матеріалів, які найчастіше використовуються психологами установи (методики, тести та ін.).

Звіт студента повинен відповідати наступним **правилам оформлення:**

1. Обсяг звіту складає довільну кількість (не менше 10) сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять:

- титульна сторінка
- план
- **I** - вступ (мета практики, завдання згідно програми практики) –

1-2 сторінки

- **II** - основна частина:
- **2.1.** Структура організації бази практики (кафедри);
- **2.2.** Документація (плани роботи кафедри, протоколи засідання, звіти тощо);

● **2.3.** Специфіка роботи викладача, навчальне-методичне забезпечення викладання дисципліни – **6-7 сторінок**

- **III** - висновки – **2 сторінки**
- список використаних джерел
- додатки (**розроблені КОНСПЕКТИ заняття**).

2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм. Нумерація сторінок у нижньому правому куті.

3. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (див. додаток 1).

4. Заголовки розділів виконують великими літерами, симетрично до тексту, наприклад: ЗМІСТ, ОСНОВНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК

ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ. Крапку в кінці заголовку не ставлять.

5. Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, розміщуються після висновків і оформляється відповідно до чинних стандартів.

До звіту додається ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ (додаток 2), в якому обов'язково:

- заповнені всі сторінки; внесені коротко (по днях) робочі записи проходження практики;
- відгук, завірений підписом та печаткою керівника бази практики

(характеристика на студента з оцінкою керівника практики від кафедри), де вказуються терміни проходження практики та кількість відпрацьованих годин практики (прогули без поважної причини не допускаються);

- висновок викладача – керівника практики від кафедри.

Щоденник з практики підписується керівниками та скріплюється печаткою від бази практики.

Загальні рекомендації щодо ведення щоденника.

1. Щоденник повинен відображати всю роботу студента.
2. Студент зобов'язаний вчасно та регулярно вести записи в щоденнику виробничої преддипломної практики.
3. У щоденнику мають бути відображенні:
 - а) графік занять студентів-практикантів;
 - б) аналіз відвіданих закладів, занять керівників практики зі студентами;
 - в) аналіз індивідуальної діяльності студента-практиканта

9. Підведення підсумків практики

Після завершення практики в установлений деканатом термін на кафедрі психології відбувається підсумкова конференція, на якій студенти перед комісією захищають матеріали практики. На конференції присутні всі студенти-практиканти та їх керівники від кафедри (при наявності такої можливості).

До захисту практики допускаються магістри, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

Підсумок практики. Підсумком проходження магістром педагогічної практики є виконані належним чином поставлені тематичні та індивідуальні завдання безпосередньо на базі практики під керівництвом керівників практики (від кафедри).

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки всіх практик підводяться на звітній конференції з практики.

Захист практики.

Звіт із практики захищається магістром на загальній конференції перед комісією, склад якої призначається завідувачем кафедри та затверджується наказом ректора. До складу комісії входять керівники практики від кафедри і, якщо можливо науково-педагогічні працівники кафедри (*мінімальний склад комісії 3 особи*).

Атестація магістрів за результатами практики проводиться в університеті протягом перших десяти днів після її закінчення.

Оцінювання практики.

Загальна оцінка підсумків роботи магістара практиканта охоплює

сумарне оцінювання:

- якості виконаної роботи під час практики (характеристика керівника практики);
- якості наповнення та оформлення звіту про практику;
- якості захисту звіту про практику (обґрунтованість, логічність, ясність, переконливість у доповіді та відповідях на запитання).

Проходження студентом виробничої преддипломної практики оцінюється відповідно до таких критеріїв та показників:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Вид контролю	Кількість балів
1	Ведення щоденника практики	20 балів
2.	Досягнення мети та якість виконаних завдань практики: - Конспект і проведення лекції - Конспект і проведення практичного заняття	25 балів 25 балів
3	Оформлення звіту з навчальної практики відповідно до вимог	20 балів
4.	Захист звіту про проходження практики	10 балів
	Всього	100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
84-89	добре	B	вище середнього рівня
75-83	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Спеціальність – 053 Психологія

Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки

ЗВІТ

з _____ практики

(вид практики)

Виконав:

студент групи _____

(прізвище ініціали)

Перевірив: керівник практики

(вчене звання, посада, ПІБ)

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Кафедра психології, соціальної роботи та педагогіки

освітній рівень _____ бакалавр _____

Галузь знань _____ 03 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність _____ 053 Психологія

курс, група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу _____

Печатка

підприємства, організації, установи „_____” _____ 20____ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “_____” _____ 20____ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Індивідуальне завдання студенту

Підготувати звіт до _____ 20____ р.

Керівник практикою від ТНУ _____

Календарний графік проходження практики

№	Назви робіт	Дата виконання	Відмітки про виконання

Керівники практики: від ТНУ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Викладач

(підпис)

(прізвище та ініціали)